

Logika – razum, beseda, misel. Ustanovitelj Aristotel.

osnovni principi/zakoni misli:

-princip istosti: pojma, trditve(če p potem p), stvari(ista)

-princip naprotislovja:pojma(a ni ne a), stavka (ni res, da je p in ne p),

-princip izključevanja tretjega: p v alternativni z ne p

-princip zadostnega razloga: vsak stavek mora imeti zadosten razlog da je takšen in ne drugačen. Razlogi

(nujni in nezadostni-šibki stavki in nepodprti;

nujni in zadostni –močni stavki in podprti)

Stavčna logika:

konjunkcija: $p \wedge q$ alternativa: $p \vee \neg q$

p	q	$p \wedge q$	p	q	$p \vee \neg q$
R	R	R	R	R	N
R	N	N	R	N	R
N	R	N	N	R	R
N	N	N	N	N	N

disjunkcija: $p \vee q$ binegacija: $p \downarrow q$

p	q	$p \vee q$	p	q	$p \downarrow q$
R	R	R	R	R	N
R	N	R	R	N	N
N	R	R	N	R	N
N	N	N	N	N	R

kontradikcija: $\neg(p \wedge \neg p)$

ekvivalenca: $p \leftrightarrow q$ $p \wedge \neg p$

p	q	$p \leftrightarrow q$	p	$\neg p$	$p \wedge \neg p$
R	R	R	R	N	N
R	N	N	R	R	N
N	R	N	N	N	N
N	N	R	N	R	N

$\neg$ - če je ta znak sam ubrneš!

Etika: Kako bi morali delovati, da bi bili dobri ljudje?

Etične vrednote: *ne ubijaj* (življenje kot vrednota), *ne kradi* (zagovarja osebno lastnino, delo) *ne laži* (resnica), ...

Morala: je delovanje v skladu z etiko, etičnimi zakoni.

Protagora: homomenzura in etika: če je človek mera tudi v etiki, potem pride do anarhije v morali in tudi drugje)

→ zmaga močnejši, to postavlja pravila in moralo

Sokratova smrt: bil je obsojen na smrt, vendar ni pobegnil, žrtvoval se je v imenu filozofije in morale.

Platonova metafora dvovprege in voznika: voznik je kot modrost, ki ukazuje, odloča, in postavlja cilje. Tako da gre voz življenje varno po poti. Poželenja so zmerna, umirjena, volja pa je pogumna – premaga vsako oviro.

Aristotelova etična vrlina je srednja pot, sredina med preveč in premalo. (*prijateljstvo, zmernost, hrabrost, znanje*).

Sreča: je cilj človekovega delovanja, je nekaj dobrega, želimo si jo zaradi njega samega. Treba je izpolnjevati vrline, ki so merilo srečnega življenja. (prijateljstvo, ki je nekaj srednjega in nam da srečo v živ. – nekaj prij. sredina – nič prij. ni vlna)

Prijateljstvo: jedro je romantični par, razne oblike prijateljstva: *bratska, starševska, otroška, domovinska ljubezen*.

Kategorični imperativ: je brezpogojna zapoved:

a. Vedno ravnaj tako, da bi lahko vodilo tvojega dejanja postalo načelo splošne zakonodaje.

b. inačica: drugi človek naj ne bo nikoli sredstvo ampak vedno tudi cilj, imeti ga moramo za svobodnega partnerja in ne za sužnja.

c. zlato pravilo morale: ne stori drugemu tistega, kar ne želiš da bi kdo drug storil tebi (Jezusovo pravilo)